

PAASTUAJA V PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Js43 ,16-21)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand, kes tegi tee läbi mere ja raja võimsate vete üle, kes lasi vankritel ja hobustel, väel ja vägevatel meestel edasi minna. Nad lamavad seal ega tõuse enam, nad on hääbunud, kustunud otsekui taht. Ärge tuletage meelde möödunud ja ärge pange tähele seda, mis ennemuiste on sündinud. Sest vaata, mina loon midagi uut - see juba tärkab, kas te ei pane seda tähele. Ma sillutan tee läbi kõrbe ja raja üle kõnnumaa. Siis austavad mind metsloomad - šaakalid ja jaanalinnud, sest kõrbes saab olema küllalt vett ja kõnnumaal jõgesid selleks, et joota mu äravalitud rahvast. Ning rahvas, kelle ma olen loonud, kuulutab mu kirkusest.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps126 ,1-2ab. 2cd 4. 5.6. R:3)

R: Issand on meile suuri asju teinud.

Kui Issand tõi tagasi Siioni vangid,
siis olime kõik otsekui unenägijad.

Siis oli meie suu täis naeru
ja meie keelel oli hõiskamist.

R:

Siis öeldi paganarahvaste seas:

Issand on neile suuri asju teinud.

Issand, lase tagasi pöörduda meie vangidel
nagu veeojadel lõunamaal.

R:

Kes silmaveega külvavad,

lõikavad hõiskamisega.

Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab,
see tuleb ja hõiskab, kandes viljavihke.

R:

(Teine lugemine Fi3 ,8-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, kõike, mis mulle oli kasuks, pean ma kahjuks selle tunnetuse kõrval, mis on mulle osaks saanud Jeesuses Kristuses, minu Issandas, ja mis on tõusnud ülemaks kõigest. Tema pärast olen ma minetanud kõik ja pean kõike risuks, et tuua kasu Kristusele. Ma tahaksin olla temas mitte oma õiguse pärast, mis tuleb seadusest, vaid selle õigusega, mis tuleb Kristusesse uskumise läbi, õigusega, mille Jumal usu kaudu annab. Ma tahan tunda Kristust tema ülestõusmise väes ja saada osa tema kannatustest, et ma oleksin tema sarnane surmas. Siis pääsen ehk minagi surnuist ülestõusmisse. Ei, sugugi mitte et ma selle oleksin juba ära teeninud või oleksin täiuslik, vaid ma püüan seda saavutada nii, nagu Kristus on nüüd mind endale võitnud. Vennad, ma ei arva, et ülestõusmine mul juba käes on, kuid ühte ma ütlen: ma unustan selle, mis jääb mu selja taha, ja olen suunatud eeloleva poole: ma püüdlen eesmärgi poole, sirutan end taevase kutsumuse autasu järele, mille Jumal meile Kristuses Jeesuses on kinkinud.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jl 2,13)

Pöörduge Issanda, oma Jumala poole,
sest tema on armuline ja halastaja.

(Evangeelium Jh8 ,1-11)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal läks Jeesus üles Õlimäele, kuid varahommikul tuli ta jälle templisse. Ja rahvas kogunes tema juurde ja ta võttis istet ning hakkas neid õpetama. Siis aga tõid kirjatundjad ja variserid tema juurde naise, kes oli tabatud abielurikkumiselt. Ja nad panid ta keskele seisma ja ütlesid: "Õpetaja, see naine tabati abielurikkumise teo pealt. Mooses on oma seaduses käskinud niisugused kividega surnuks visata. Mida ütled selle kohta sina?" Nad rääkisid nõnda tema proovile panemiseks, et neil oleks põhjust teda süüdistada. Aga Jeesus oli kummargil ja kirjutas sõrmega maa peale. Ning kui nad talle oma küsimusega peale käisid, ajas ta end sirgu ja ütles neile: "Kes teie seast on patuta, see olgu esimene tema pihta kivi viskama". Ja ta kummardus jälle ja kirjutas maa peale. Aga kui nemad tema sõnu kuulsid, hakkasid nad lahkuma alates vanematest, kohale jäid üksnes Jeesus ja naine, kes seisis keskel. Siis ajas Jeesus end sirgu ja ütles talle: "Naine, kus nad kõik on? Kas pole kedagi, kes oleks sind hukka mõistnud?" Naine vastas: "Mitte kedagi, Issand." Jeesus ütles talle: "Ega siis minagi sind hukka mõista, mine ja ära enam tee pattu". See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kristlikus teoloogias on kaks veidravõitu usutõde. Esiteks: õpetus pärispatust, mille kohaselt me saame justkui osa Aadama ja Eeva patust - nagu me oleksime ise süüdi selles, missugusest perekonnast, missuguste vaimuannete ja puudustega me oleme siia ilma sündinud. Ja teiseks: õpetus Jumala armust, nagu ei saaks me üldse loota tema õigluse peale ning taevariiki pääsemine sõltuks pigem palumistest ja anumistest kui teadlikest headest tegudest ja oma vaimuannete arendamisest.

Ja kas siis tõesti me peamegi nende usutõdedega leppima? Hea küsimus... Aga vähemalt üks on selge: kui meie Jumalat oma kavalate küsimustega kogu aeg kiusame, miks ei võiks siis Jumal meid omakorda proovile panna? Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armas kuulaja, alates Arthur Conan Doyle'i Sherlock Holmes'i lugudest teavad kriminalistid, kes rekonstrueerivad kuriteo sündmustikku, et tähelepanu tuleb pöörata mitte ainult sellele, missugused asitõendeid kuriteopaigalt leitakse, vaid ka sellele, missugused asitõendid seal peaksid olema, kuid mingil põhjusel puuduvad. See tähelepanek muutub siis omakorda tõendusmaterjaliks.

Nii saab ka tänases evangeeliumis kirjeldatud abielurikkuja naise loo kohta küsida: mida peaks sündmuse aus kirjeldus kindlasti ära märkima, aga ei tee seda mitte?...

Noh, kas arvasite ära? Esiteks muidugi, pildilt puudub mees-abielurikkuja - abielu ei saa ju rikkuda üksinda -, ja teiseks, et abielurikkujal naisel on ju veel tema abikaasa, kes oleks nii tõsise süüdistuse korral kindlasti kohale tulnud. Mooses seadus nõudis ju abielurikkumise puhul mõlema osalise hukkamist, samuti oleks selle naise abikaasa olukord ja suhtumine olnud antud kontekstis igal juhul dramaatiline ja kindlasti mainimist väärt. Kummalisel kombel puuduvad kirjeldatud stseenist mõlemad.

Miks? Kas polnud variseride kurikavalus siiski pikema vinnaga kui esimesel pilgul tundub? Kas polnud kogu stseen algusest lõpuni nii lavastatud, et kui Jeesus oleks nõustunud, et naine seadusekohaselt kividega surnuks visatakse, siis oleksid pealekaebajad võtnud maskid näolt ja öelnud, et nemad on valetunnistajad, kuid Jeesus oleks naise juba surma mõistnud - olematu abielurikkumise eest. See oleks olnud variseridele tõeline võit ja tõestus, et

Jeesus ei ole Jumalast.

Kuid läks teisiti, meie Õnnistegija ei jätnud kahtlust, et kui keegi on Messias, siis on see just tema. "Kes teist on patuta, see visaku esimene kivi," ütles ta. Nüüd olid vandenõulased kimbatuses. Kui nad oleksid kivide järele haaranud, oleks nende kaasosaliseks olnud naine häält teinud ja nende mängu üksikasjad avalikustanud. See oleks hea seletus, miks lahkusid variserid igasuguste vastuväideteta. Jeesuse pöördumine naise poole võis sel juhul tähendada hoopis midagi muud kui hoiatust abielurikkumise eest, nimelt: mine ja ära tee enam pattu - see tähendab, ära osale alatutes pettusemängudes, ära sea lõksu ausale inimesele, sest Jumal näeb kõike...

Armsad õed ja vennad, kui lugeda kriminaalromaane, siis õpib inimene lugema ka ridade vahelt ja suudab kavala kurjategija tuvastada juba enne, kui ta raamatu veergudel paljastatakse. Vahel aga komistab seesugune tugitoolidetektiiv omaenda osavuse otsa ja peab endale tunnistama, et autor ei osanud nii kaugele ette mõelda kui tema ning pakkus loole palju lihtsama lahenduse. Nii on siiski tõenäolisem, et ka tänane evangeelium räägib ikka abielurikkumisest, ehk täpsemalt inimese kohtust inimese üle, mille kohta on Jeesus öelnud: anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele.

Ja kui tulla nüüd tagasi sissejuhatuses ülesseatud küsimuste juurde pärispatust, Jumala armust ja õiglusest, siis on pärispatt justkui mõrt vaimse kirikuhoone elavate kivide vahel, mis meid seob ja seab meile ülesandeks mitte ainult meie eneste, vaid ka teiste inimeste pattude tagajärgede heastamise. Nii võib ka selguda, et Jumala arm saab meile osaks just tema õigluse pärast, kui me võtame tema antud ülesandeid tõsiselt ega esita küsimusi, mille vastused oleks lihtsalt üle meie mõistuse. Amen.